

School at Sea is waardevol, juist nu

Ik begrijp Nikki Fredriksz dat sommige jongeren het uit hun hoofd halen om hun ambitie, deelname aan School at Sea (SaS), niet aan hun ouders vertellen, wetende dat zij je maar net kunnen voeden. Echter, er bestaat een SaS-fonds voor leerlingen die helemaal geen financiële middelen hebben of de financiering niet rond krijgen <https://schoolatsea.com/voortraject/>. Er zijn namelijk 'rijke ouders' die minder bedeelde kinderen sponsoren. Verschillende leerlingen met ouders in de bijstand hebben hier al gebruik van gemaakt.

Het vooroordeel dat een leerling de financiering alleen met geld van pa/ma redt, klopt niet. Ik en andere SaS-alumni zonder 'rijke ouders' (mijn vader was destijds ambulancechauffeur) hebben het gered dankzij het degelijk effectieve fondsenwervingstraject dat SAS aanbiedt. Ja, SaS is kostbaar maar zeker ook toegankelijk en vooral heel leerzaam (ook als je de selectie niet haalt). Ik heb van dit fondsenwervingstraject ontzettend veel geleerd en heb dit als volwassene met anderen kunnen delen, waaronder een aantal goede doelen.

Ook niet onbelangrijk: het SaS-bestuur kijkt verder dan het financiële plaatje van een leerling. Dit heb ik ook gemerkt toen ik vrijwillig fondsenwervingscoach werd voor de nieuwe SaS-selectiegroepen. Zo heb ik een negatief deelname-advies gegeven aan de leerling die het financieel wel voor elkaar had (voornamelijk dankzij de ouders) maar in mijn ogen te weinig intrinsieke motivatie had, en een positief deelname-advies gegeven aan de leerling die het financieel nièt haalde maar wel alles had geprobeerd – voor beide situaties heeft School at Sea mijn advies aangenomen.

Ik vind Nikki's opiniebijdrage misplaatst: ze schrijft een kortzichtig oordeel over het leven van de SaS-leerlingen - terwijl ze hen niet eens kent. Als SaS-alumna kan ik haar vooroordelen weerleggen, maar liever gebruik ik de gelegenheid om te schrijven over mijn ervaring, en waarom SaS zo waardevol is voor leerlingen en de maatschappij.

Binnen SaS kreeg ik als 16-jarige leerling de vrijheid en verantwoordelijkheid om mijn schoolwerk zelf in te plannen voor een halfjaar, zodat ik vervolgens kon doorstromen in het normale curriculum. Dit plannen en organiseren moest efficiënt, omdat er minder tijd beschikbaar was dan het gewone voortgezet onderwijs biedt én omdat SaS-leerlingen extra (nautische) vakken volgen. Deze ervaring stelde me als studente in staat om een eigen bacheloropleiding samen te stellen met goedkeuring van de examencommissie van de universiteit.

Waarom wilde ik als tiener weer veel tijd en energie steken in een onderwijsprogramma wetende dat er nieuwe kritiek en buitensluiting van met name medestudenten zou volgen? Het antwoord is simpel: ik had een visie en can-do drive qua studieonderwerp waar ik mij in wilde specialiseren, (duurzaamheid in deltasteden) en destijds was hier nog geen studie over beschikbaar. Ik ben toen op zoek gegaan naar docenten die het belang van mijn eigen bacheloropleiding inzagen en heb van hen het vertrouwen gekregen deze opleiding uit te voeren. Sindsdien zijn er meerdere leerlingen gestimuleerd om zelf een studie op maat samen te stellen én er is een populaire studie door geïnspireerd waar ieder jaar andere studenten gebruik van maken (<https://www.wur.nl/nl/onderwijs-opleidingen/master/msc-opleidingen/master-metropolitan-analysis-design-and-engineering.htm>). Zonder SaS had ik minder lef en plezier gehad om een eigen koers te varen.

Naast het schoolwerk aan boord, deden we als leerlingen ook het letterlijke reilen en zeilen van het schip onder begeleiding van de crew wat zeer waardevol was. Dit houdt in dat er dag en nacht leerlingen bezig waren met de wacht houden (op de uitkijk staan, de zeilen hijsen, schip sturen en de koers uitzetten). Maar ook de huishoudelijke taken (koken, afwassen, schoonmaken, de was doen voor 45 personen) en het technisch onderhoud van het schip (wordt er voldoende drinkwater van goede kwaliteit geproduceerd?). Het leven aan boord was primitief (geen internet, eens in de vier dagen twee minuten douchen en geen luxe zoals een vaatwasser). Verder was er nauwelijks privacy (we deelden een kamer van twee bij twee meter met zijn vieren). Ik vond het prachtig, we waren een mini-samenleving midden op de oceaan. De onderlinge afhankelijkheid was zichtbaar en er moest non-stop samengewerkt worden. Goed communiceren was hierin belangrijk, we waren samen verantwoordelijk om overal op tijd aan te komen en binnen budget te blijven. Wanneer we van boord gingen, mochten we uitwisselingen, onderzoeken en veldwerk mede-organiseren, en we maakten kennis met nieuwe culturen.

De inzet en het aanpassingsvermogen dat SaS vereist van de geselecteerde scholieren is enorm, maar dat geldt ook voor de voordelen voor hun ontwikkeling. SaS heeft mij een zelfstandiger, creatiever en communicatiever mens gemaakt. Ook bij nieuwe situaties die de wereld op zijn kop zetten, kan ik putten uit mijn SaS-inzichten. Ik deel deze inzichten ook met anderen, waardoor er letterlijk vanuit een verbrede horizon wordt samengewerkt. Zo denk ik in mijn huidige werk mee aan innovatieve oplossingen voor de complexe ingenieersvraagstukken waar we als maatschappij nu en in de toekomst tegenaan lopen. Denkend aan toekomstig water- en bodembeheer, voedselproductie en de rol van chemischmilieuverontreiniging hierin. Hierover zijn al enkele papers gepubliceerd waaraan ik heb bijgedragen; deze papers zijn bewust gratis op internet geplaatst en toegankelijk geschreven om een breder publiek te inspireren. SaS is hierin voor mij en de maatschappij al van onschatbare waarde geweest.

Ik wens dat toekomstige leerlingen, ouders en onderwijzers de waarde van het SaS-programma blijven zien, en dat ze bij (financiële) onzekerheden met SaS-alumni of de SaS-organisatie hierover in gesprek gaan.